

Kone dešimtadalis nebenaudojamų stambiųjų elektroninių prietaisų iš kaimo vietovių pas elektroninės technikos atliekų surinkėjus patenka jau apsamanoję. Pasitaiko netgi tokių atvejų, kai gyventojų atiduodamame šaldytuve randami naminių uogienių ar kompotų stiklainiai. Kokius prietaisus rečiausiai ir dažniausiai išmeta Lietuvos gyventojai bei su kokiais įdomiais netikėtumais tenka susidurti, pasidalino nemokamą elektroninės technikos atliekų išvežimą organizuojančios Elektronikos platintojų asociacijos (EPA) surinkėjai.

Stebint bendras tendencijas, gyventojai dažniausiai išmeta itin seną, prieš 30-40 metų pagamintą stambią buitinę techniką arba tuos prietaisus, kurie sugedo, o jų garantinio aptarnavimo laikotarpis jau pasibaigęs. Dažniausiai užsakoma paslauga: nebenaudojamų televizorių bei šaldytuvų iš namų išvežimas. Pastebima, kad tarp elektroninių atliekų neretai atsiduria ir tokia stambi technika kaip sudaužyti arba nebepataisomai sugadinti skystųjų kristalų monitoriai bei televizoriai. Tiesa, elektronikos surinkėjams dažniau perduodami itin seni kineskopiniai televizoriai, tuo tarpu skystųjų kristalų televizoriai plokščiu ekranu sudaro tik 5 proc. visų išmetamų televizorių.

Įdomu tai, kad Lietuvos gyventojai iš savo namų išmeta ne tik senus, nepataisomai sugedusius buities prietaisus, bet ir vis dar veikiančią elektroninę techniką. Skaičiuojama, kad maždaug 10 proc. išmestų televizorių dar galėtų atlikti savo pagrindinę funkciją. Tokią tendenciją galima paskatino prieš kelerius metus įvykęs analoginės antžeminės televizijos išjungimas ir perėjimas prie skaitmeninės. Nemaža dalis gyventojų nusprendė pakeisti senus televizorius į tokius, kuriems nereikėtų specialaus atskiro imtuvo.

Veikiantys šaldytuvai ar skalbimo mašinos neretai išmetamos dėl to, kad atrodo nebeestetiškai arba paprasčiausiai pasigendama papildomų įrenginio funkcijų, kurias turi naujesni modeliai. Surinkėjams tenka susidurti ir su netikėtomis situacijomis, mat kai kurie šaldytuvai atkeliauja net su visu savo turiniu: uogienėmis, kompotu ar kitomis konservuotomis vasaros gėrybėmis. Tokių staigmenų dažniau sulaukiama paimant įrenginius iš kaimo vietovių, kuriose, preliminariais skaičiavimais, net dešimtadalis išvežimui skirtų prietaisų yra apsamanoję.

Lietuvos gyventojai kartu su išvežama stambiaja elektronine technika gali pateikti ir namie turimus nebeveikiančius smulkios elektronikos prietaisus. Didžiausią kiekį Lietuvoje surenkamų smulkiųjų elektroninės technikos atliekų šiuo metu sudaro elektriniai arbatinukai ir dulkių siurbliai. Pastebima, kad vis dar gausiai išmetami ir seni radijo imtuvai. Rečiausiai pas elektroninių prietaisų surinkėjus patenka nešiojami kompiuteriai, planšetiniai

kompiuteriai bei išmanieji telefonai.

EPA atstovai primena, kad neveikiančius, nebepataisomus elektroninius prietaisus rūšiuoti galima išmetant į specialius smulkiajai technikai skirtus konteinerius, vežant į specialias elektronikos atliekų surinkimo aikštes (apie artimiausius surinkimo taškus nuo nustatytos buvimo vietos atrasti galima, naudojant išmaniąją programėlę „Rūšiuoklis“) ar iškviečiant patikimus šių atliekų surinkėjus. Iškvietimą užregistruoti tereikia paskambinus telefonu 8 695 55 111 arba užpildžius formą internete adresu <http://epa.lt/surinkimas>. Svarbu atkreipti dėmesį, kad nemokamai iš namų išvežamos pilnos komplektacijos stambiosios elektronikos atliekos. Nebenaudojamų šaldytuvų, skalbyklių saugumo sumetimais specialistai ardyti patiems namuose nerekomenduoja.

Apie Elektronikos platintojų asociaciją (EPA)

Elektronikos platintojų asociacija yra didžiausia šalyje licencijuota kolektyvaus elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo organizavimo organizacija. Ji vienija kelis šimtus tarptautinių ir nacionalinių elektros ir elektroninės įrangos gamintų bei importuotojų, tarp kurių – žinomiausi pasauliniai elektronikos gamintojai, pvz., „Electrolux“, „Bosch“, „Siemens“, „Miele“, „Whirlpool“ ir kt. EPA vykdydama savo veiklą organizuoja atliekų surinkimą bei šalies mastu finansuoja daugiau kaip 72 proc. elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą.

